

**ПЕДАГОГИЧЕСКИ
ИНСТИТУТ**

НОВИ КНИГИ. РЕЦЕНЗИИ

РЕЦЕНЗИЯ

на

**книга „Класният ръководител и образователните
взаимодействия в началното училище”,**

**Автор: гл.ас. д-р Любомира Попова
Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий”,
В. Търново, 2010**

В съвременните условия се поставят нови задачи пред българското училище по посока на новите образователни реалности. Идеята е за формиране на личности с компетентност за пълноценни взаимодействия в училищни и социални условия.

В последните години социалните и образователни промени предполагат по-добро съобразяване със социализационните контексти на учащите в заобикалящото образователно и социално пространство. Търсят се личностно-ориентирани технологии за създаване на позитивна образователна среда, за мотивиране на учениците и възпитаването им като активни, автономни личности, отговорни за собственото си битие.

Учителят е ключова фигура в образователните промени. Налага се преосмисляне на неговите функции, търсене на нови ориентири и аргументи на новите му роли. Педагогическият труд е особен вид труд, който протича при динамични, неповторими условия. Изисква се компетентност – както обща, така и за конкретни дейности в различни съдържателни направления и социално-ангажирани отношения.

Следователно сега е особено важно да се анализира как учителят може по-целенасочено да влияе на образователните постижения на

учениците и формирането им като личности, на изграждането на ученическия клас и структурата на взаимоотношенията.

В съвременното българско училище всеки учител в началния училищен етап на образователната система изпълнява и функциите на класен ръководител. Необходимо е познаване на теоретичните аспекти и на добри практически решения за цялостната дейност на класния ръководител, както и за организиране на часа на класа. Изисква се специализирана подготовка, включваща знания и умения за педагогическо взаимодействие, за психическа подкрепа на учениците и техните родители, за поддържане на оптимална активност и мотивация в образователния процес. Има нужда от актуална информация за това как да се реализират дейности, свързани с гражданското и екологичното възпитание, образованието в мултикултурна среда и интегриране на деца и ученици със специални образователни потребности.

В тази посока са и идеите, които авторката развива и търси съвременни интерпретации в конкретните измерения на образователните дейности в началния училищен етап на основното образование.

Основният въпрос, който е предмет на изследването е как да се осъществяват пълноценни образователни взаимодействия на учителя – класен ръководител с учениците от начална училищна възраст в началното училище.

Разработката е структурирана в три части.

Първата част е с теоретична насоченост. Чрез задълбочен анализ се очертават теоретичните аспекти в работата на класния ръководител в съвременното българско училище. Разкрити са възможностите за диагностична дейност на учителя – диагностика на индивидуалните потребности и постижения на учениците, диагностика на изграждането на ученическия клас като общност.

Подробно е представена информация за образователните цели и задачи на часа на класа, своеобразието на учебното съдържание, което се използва в началното училище, насоките за водене на училищната документация.

Втората част представя основните акценти в дейността на класния ръководител при работа с другите педагогически субекти в училище: с училищното ръководство, с учителите, с педагогическия съветник, с ресурсния учител. Специално внимание е отделено на работата с родителите на учениците, с които трябва да се създават взаимно ангажирани

партньорски отношения. Особено добре са обосновани идеите за комплексен подход в образователните взаимодействия, като са представени основни положения и добри практики за взаимодействия с различни социално-педагогическите институции.

Трета част има методическа насоченост и задълбочено анализира ефективността на основните дейности, провеждани в часа на класа. Подробно са представени възможностите на различни методи, форми и средства, които най-често се използват в този час. Особено внимание е отделено на необходимостта от създаване на позитивна атмосфера в класната стая. Разкрита е ролята на обратната връзка, осъществявана от учителя, като са посочени продуктивни решения, които могат да служат в работата на всеки педагог.

В **Четвърта част** са предложени модели за образователна дейност по седемнадесет примерни тематични единици, разпределени в четири раздела: „Аз и моят свят”, „Аз и моите права”, „Аз и другите”, „Екологично възпитание”, които са апробирани от автора в периода 2005/2009 година.

В книгата са включени **Приложения**, които ще бъдат особено полезни в работата на класния ръководител: календар (дати, които трябва да се помнят от всички), държавни образователни изисквания за учебно съдържание по гражданско образование, психолого-педагогическа характеристика на началния училищен етап на основното образование, протоколи за наблюдение, анкети, примерни варианти на характеристика на класа, на педагогическа характеристика на ученика. Приложен е списък на Ресурсните центрове на територията на Република България.

Предложената книга включва ценна информация, разкрива актуална теория и добри практики и ще бъде полезна на студенти, които се подготвят за учители, на начални учители, на педагози и специалисти, работещи в сферата на образованието, на университетски преподаватели.

Рецензент: доц. д-р Галя Й. Бонева